

Kunstnerisk program

Norsk barnehageforskningskonferanse
Høgskulen på Vestlandet
21. - 22. oktober 2026

Art@Science@Early Childhood

Oded Ben-Horin

En tverrfaglig kunstnerisk forestilling inspirert av nyere forskning om tidlig barndom. Barnehagebarns sanntids, spontane interaksjoner definerer sentrale elementer ved de kreative prosessene på scenen.

Biografi

Oded Ben-Horin er prodekan for forskning ved Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett ved HVL. Han er professor i musikkpedagogikk og første-amanuensis i utøvende musikk. Ben-Horin har ledet flere EU prosjekter med fokus på tverrfaglige og kreative undervisningsmetoder. Han koordinerer Global Science Opera initiativet, som har vært aktiv i ca 50 land, og som vil fremføre operaen «The Science of Making Peace» på FNs internasjonale barnedag, 20. november, 2026.

Undringsrommet

Beitskiexpressen

Tollef Thorsnes

For meg er refleksjoner og omforming av restmaterialer med slike betydningslag som beitski og gamle gulvbord åpner for, viktig å tenke på tilknyttet dagens negative overforbruk, samtidig som vi paradoksalt nok skal bygge beredskap på en truet klode

Installasjonen Beitskiexpressen er laget av restmaterialer etter demontering og flytting av hovedhuset på Øvre Grefsen gård i Oslo til Sand ved Langøya i Sandefjord kommune.

Beitski er det bygningselementet som holder laftevegger stabile ved dør og vindus- åpninger. De felles inn i sidene av lafteåpningene og kommer etter det verken ut eller inn, de står i beita. Å «stå i beit» (eller «være i beit») er et vanlig norsk uttrykk som betyr å være i en vanskelig situasjon, i knipe, eller å ha problemer med å skaffe noe. Det brukes oftest når man står fast og ikke vet hva man skal gjøre, for eks-empel å være "i beit for svar".

Ordet "beit" (norrønt beit) betyr opprinnelig "noe å bite i" eller "beitested for dyr". Hvis dyrene ikke fant noe å spise (kom i beit), var de i en knipe (SNL). Beitskiexpressen består av en skinnegang laget at beitski og sju vogner laget av gulvbord. Installasjonen utformes og tilpasses til ulike steder og relasjoner den inngår i, og åpner for ulike assosiasjoner til ulike handlinger de kan inngå i. Noe uforanderlig i uttrykket er likevel dette at vognene og skinnene kan gi assosiasjoner til barneleker, så vel som til slike vogner og spor vi kjenner fra krig og konflikt.

I prosessen med å skape Beitskiexpressen har jeg vært opptatt av hva vi leverer videre til de som er rundt oss og som kommer etter oss.

Alt er så nær meg

Kjetil Sømoe

Skulpturen Alt er så nær meg springer ut av erfaringer med tap som førte til at minner og barndom plutselig rykket tett innpå, slik det beskrives i Inger Hagerups dikt som verket har lånt sin tittel fra. Verket undersøker hvordan fravær kan gi opphav til nærhet gjennom minner, og hvordan disse minnene framtrer som kroppslige erfaringer som gjør seg gjeldende i nåtid.

tusenMILLIONAhondre!

Janne Robberstad

Kvardagen er fylt av tekstilar, både til praktisk og estetisk bruk. Tekstilane opplevest av alle sansane, skapar minner og assosiasjonar. Tradisjonelt har folk omskapt huset sitt til ein heim ved å dekorere med motiv som tiltaler og er betydningsfullt for eigaren, mange av dei omsatt til tekstile uttrykk. Ei stor samling kitchy, gamle strameibroderi er redesigna og opp-sirkulert til å fanga interessa til nye generasjonar og revitalisera broderiet som folkeleg uttrykksform. Veit me kor mykje tid og flid som er lagt ned i desse broderia som me leverer fra oss til den lokale bruktbutikken?

Desse forvokste, tekstile byggeklossane inviterer intuitivt til leik for både unge og vaksne. Storleiken på klossane gjer at ein kan hente fram barnet i seg og kanskje bygge eit hytte ein kan kripe inn i? Eller ein racerbil? Eller eit tårn?

Når vert me av-lært med å leika? Når er det sosialt akseptabelt å fryda seg over livet gjennom leik som vaksen? Vel, her er iallefall invitasjonen: Vær så god, "Bygg-din-eigen-heim" med ein vegg av tekstile byggeklossar og skap ditt eige lune rede.

Blåstålen Blue Boss Bob

Elizabeth Roberts (USA), Jan Willy Folgerø-Holm, Martha Christensen, Janne Robberstad, Bømlo Kunstlag

Med inspirasjon frå idéen "Kysten – frå leikeplass til boss plass" har Bømlo Kunstlag sin hardtarbeidande kunstgerilja laga ein nesten 3 meter lang blåstål, med fornarnet Blue-Boss-Bob! Han er laga av havplast samla inn langs strendene på Bømlo, festa på eit skjelett av stål. Sjølv om han er laga av søppel, er han både vakker og truverdig.

Ser du etter, kan du kjenne att strandleker, tannkostar og bruskorkar på fisken. Kjenner du att andre ting? Fisken er laga for å skape diskusjon og bevissthet rundt forsøpling generelt, og havplast spesielt. Den fungerer som ein inngongsportal for opplæring om hav-helse, om livet i havet og kva ein kan gjere for å førebygge hav-forureining.

Cúnzaiene våkner

Jon Hoem & Ingvard Bråten

Cúnzàiene våkner er en interaktiv installasjon for små barn, bygget opp som et fiktivt lager som har vært lukket i hundre år. I lageret står en samling kasser i ulike størrelser, knyttet til den siste forsendelsen fra generalløytnant Johan Wilhelm Normann Munthe, som arbeidet i Kina og donerte store mengder kunst til Bergen. Disse kassene ble aldri åpnet, etter hans instruks om selv å være til stede når det skulle skje. Da han døde i Kina, ble lageret låst – og glemt. Ryktene om romlende lyder fra kassene ble aldri undersøkt, før de nå endelig åpnes.

Installasjonen består av seks store kasser og en rekke mindre. Barn kan gå inn i de store kassene, som står på paller og kan flyttes av verter med pallejekkere. Innholdet – cúnzàiene – befinner seg rundt i rommet. Noen av de små vesenene har våknet til liv og beveger seg uforutsigbart rundt i lokalene. Barna som besøker installasjonen blir invitert til å være med å «gjete» disse.

Publikum kan også flytte, sortere og bygge med en mengde mindre pappkasser. Det dannes herved et lekende rom der barn aktivt kan delta og påvirke helheten. Prosjektet er utviklet i samarbeid mellom studenter og en 5.-klasse, og legger til rette for estetiske erfaringer i alle ledd – fra idéutvikling til barns utforskning i selve installasjonen.

Undringsboksen – spor av lek

Linda Hansen Rios (drama), Elin Thoresen (drama), Ingvard Bråten (forming)

Undringsboksen er et interaktivt, sanselig verk utviklet i samarbeid med barnehager. Installasjonen består av små rom formet som bokser, der lys, åpninger, skygger og taktile materialer inviterer til utforskning av det som bare delvis kan sees. Kjente objekter og tekstiler settes sammen på nye måter, slik at det velkjente fremstår annerledes og åpner for nye tolkninger.

Publikum er medskapere: boksene kan åpnes, flyttes og omorganiseres, og materialene bærer spor av handlinger og møter. Verket endrer seg kontinuerlig og skaper en dynamisk relasjon mellom rom, objekter og mennesker. Undringsboksene leker med skala og romlighet; små rom gir nærhet og fokus, men åpner samtidig for store forestillingsrom. Sansene aktiveres gjennom lysglimt, teksturer og små tablåer, og erfaringen oppstår i spennet mellom det synlige og det som må oppdages gjennom handling. Arbeidet som presenteres på konferansen springer ut av barnehagers utforskning av hvordan estetiske og dramaturgiske grep kan berike barns lek. Prosjektet bygger på erfaringer fra Teatergarderoben ved Barnas kulturhus og inngår i forskning som undersøker hvordan iscenesettelse påvirker barns fortellinger, engasjement og lekende uttrykk. Undringsboksene utvikles og prøves ut i ulike barnehager, og erfaringene dokumenteres og deles mellom praksisfelt og forskning.

Til konferansen i oktober 2026 planlegges en installasjon bestående av flere undringsbokser med ulik utforming og materialitet. Kunstnere innen drama og dans vil bidra med performative impulser som aktiverer rommene og åpner for lekende møter. Dokumentasjon fra barnehagene vil inngå som en del av presentasjonen og synliggjøre hvordan boksene har blitt brukt i praksis.

Foto: Sivelin Kjølstad

Ulldotten

Lena Skjerdal

Ulldotten er ei interaktiv figurteaterforestilling/estetisk hending med hovudmålgruppe 0-3 år, utvikla og framført av Henriette Harbitz og Lena Skjerdal m.fl. I forestillinga møter ein Spinnaren, som er veldig oppteken av ull, den animerte Ulldotten, Lille Bæ som frys og velgjeraren Anna. Forestillinga har vore vist for barn i målgruppa på festivalar, konferansar og scener i fleire land og visningar i barnehage har vore viktig del av undervisninga om estetisk kommunikasjon med dei yngste ved barnehagelærerutdanninga ved Campus Sogndal i perioden 2010 - 2024.

I undringsrommet på barnehageforsningskonferansen får deltakarane høve til å gå inn i ein sanseleg representasjon av forestillinga gjennom scenografi, figurar, lyd, musikk, bilete og å sjølv få utforske ulla som utgjer det sentrale materiale i hendinga.

Papirversjoner

Utstillingen er utviklet av forskergruppen MaTecSus og kuratert av: Ann-Hege Waterhouse, Ingvard Bråten og Arild Berg

Bidragstere: Katrine Borgenvik, Ingvild Digranes, Gro Eide, Jon Hoem, Ingrid Skarprud, Bente Skjelbred, Marte Simonsen og Kjetil Sømoe (Høgskulen på Vestlandet); Anne Guro S. Antun og Irene F. Eknes; Åse Kvalbein (NLA Høgskolen) og Anne Skaansar (Universitetet i Bergen)

Barnets perspektiv står sentralt i utviklingen av 'Undringsrommet - en papirinstallasjon'. I forkant av arbeidet ble det gjennomført forundersøkelser i barnehage, der barna fikk utforske papir. I det videre arbeidet tok forskergruppen MaTecSus utgangspunkt i barnas erfaringer, uttrykk og måter å undre seg. Vi undersøker hvordan papir som materiale kan åpne for nye romlige erfaringer når materialet frigjøres fra den flate formen.

Papirets ubehandlede karakter, sammen med lys, skygger og projeksjoner, skaper landskap for å invitere barn og voksne til å bevege seg, sanse og oppdage. Installasjonen vil vise hvordan lek og eksperimenter med papir kan åpne for møter med det uventede og løfter fram undring som en sentral drivkraft i vår utforskning og meningsskaping i verden.

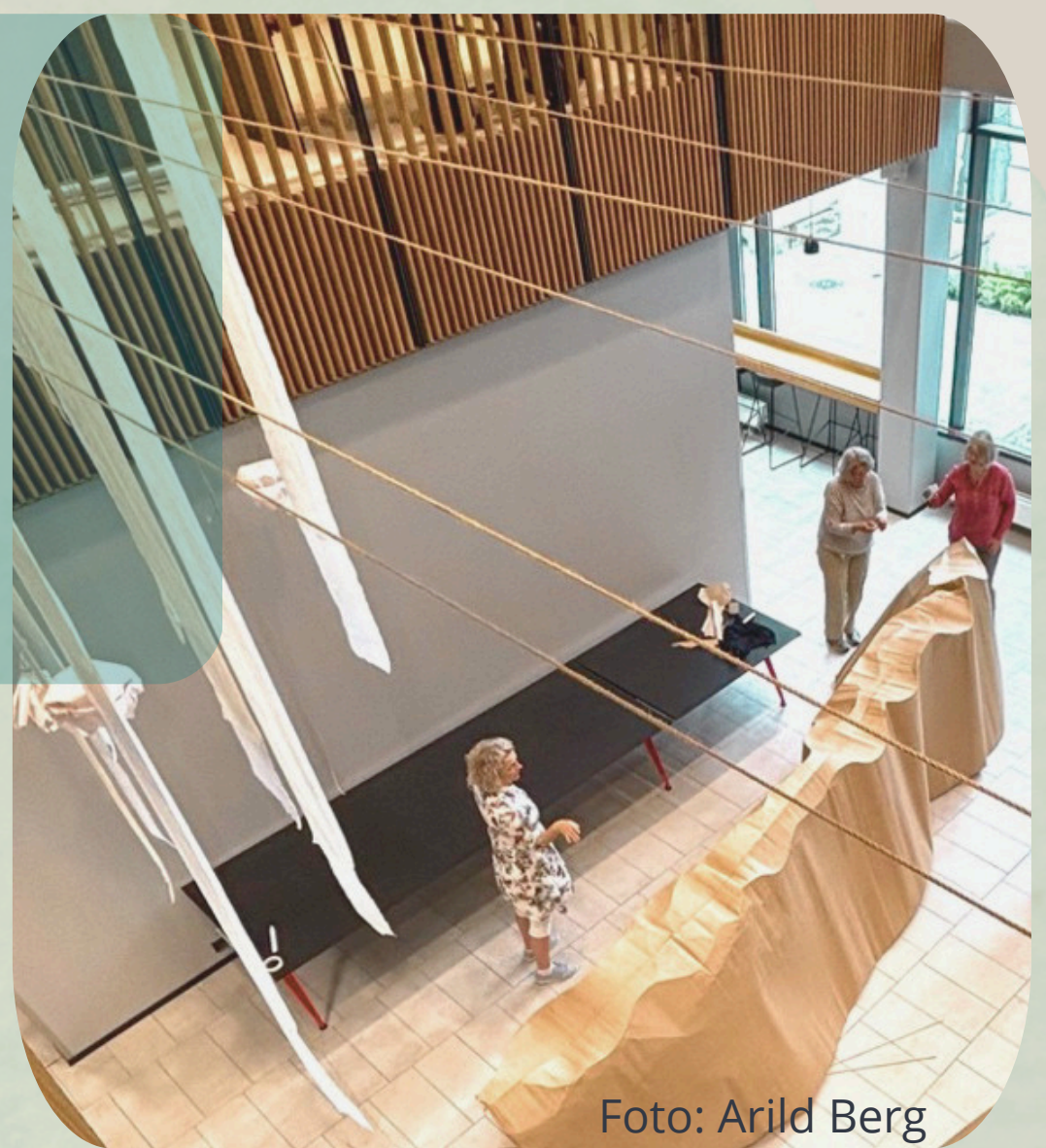

Foto: Arild Berg

Foto: Marte Aadland Simonsen

Når bøkene åpner seg

Marte Aadland Simonsen (K&H), Hannah Belsvik Hansen (Norsk) og Kirsti Aksnes (Drama)

Når bøkene opnar seg er ei sanseleg installasjon som inviterer barn og voksne inn i dei ordlause stillebøkene sitt univers. Gamle bøker blir bretta, skorne og opna slik at dei dannar små rom, skulpturar og scener som ein må oppdage ved å titte inn, lytte eller følgje lyset over sidene. Papir, skuggar, projeksjonar og enkle lydspor skaper eit stille og utforskande landskap der forteljingar kan oppstå i møtet mellom barn, materiale og rom.

Prosjektet spring ut frå barnehagelærerutdanninga sitt arbeid med gjenbruk og estetiske prosessar, og undersøker korleis lesing kan vere kroppslig, sansande og leikande. Stillebøker gir alle barn ei inngang til fellesskapet uavhengig av språk, og installasjonen utvidar forståinga av boka som objekt; frå noko ein les, til noko ein kan tre inn i. Når bøkene opnar seg ønskjer å vekke undring, nysgjerrigheit og leselyst gjennom enkle materialar og eit rom som inviterer til ro, utforskning og medskaping.